Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
C sērija

C/2026/5549

27.10.2026.

Komisijas Paziņojums par kontroli, aktivizāciju un iekārtošanu darbā

(C/2026/5549)

Sarunās par Regulas (EK) Nr. 883/2004 un Regulas (EK) Nr. 987/2009 pārskatīšanu vairākas dalībvalstis uzsvēra, cik svarīgi ir kontroles, aktivizācijas vai darbā iekārtošanas pasākumi bezdarbniekiem, kuri dodas uz dalībvalsti, kas nav kompetentā dalībvalsts, lai tur meklētu darbu. Tie ir gadījumi, kad saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 883/2004 64. un 65. pantā izklāstītajiem nosacījumiem pilnīgs bezdarbnieks, meklējot darbu citā dalībvalstī, izmanto iespēju uz ierobežotu laiku saglabāt kompetentās dalībvalsts bezdarbnieka pabalstus. Šajā laikposmā attiecīgajai personai jāreģistrējas kā darba meklētājam citas dalībvalsts nodarbinātības dienestos, jāpakļaujas tur organizētajai kontroles procedūrai un jāievēro šīs dalībvalsts tiesību aktos paredzētie nosacījumi tā, it kā šī persona no turienes saņemtu bezdarbnieka pabalstus.

Šajā laikposmā uzņēmējas dalībvalsts iestādei katru mēnesi ir jāsniedz kompetentajai dalībvalstij attiecīga informācija par bezdarbnieka situācijas pārraudzību, jo īpaši par to, vai viņš joprojām ir reģistrēts nodarbinātības dienestos un ievēro tur spēkā esošās aktivizācijas vai darbā iekārtošanas procedūras.

Komisija atzīst, ka ir svarīgi, lai personas, kas eksportē savu bezdarbnieka pabalstu, pilnībā ievērotu visus kontroles, aktivizācijas vai darbā iekārtošanas pasākumus, kas ir spēkā uzņēmējā dalībvalstī, ar tādiem pašiem nosacījumiem kā bezdarbnieki, kas saņem pabalstus no minētās dalībvalsts. Komisija arī atzīst, cik svarīga ir savstarpēja sadarbība ar mērķi atbalstīt bezdarbnieku uzraudzību un kontroli, kad viņi ievēro procedūras un pasākumus citā dalībvalstī, lai palielinātu viņu izredzes reintegrēties darba tirgū, un nepieciešamība vēl vairāk uzlabot uzraudzību un kontroli, izmantojot strukturālu automātisku datu apmaiņu vismaz par darba atsākšanu un citiem ienākumiem vai pabalstiem. Lai sasniegtu šo mērķi, Komisija veicinās savstarpējo sadarbību, vajadzības gadījumā atbalstīs dalībvalstis noteikumu par apmaiņu starp iestādēm īstenošanā pārskatītā tiesiskā regulējuma ietvaros un cieši uzraudzīs minēto īstenošanu kopā ar dalībvalstīm.

Saistībā ar darbu pie taisnīgas darbaspēka mobilitātes paketes Komisija pētīs, kā vēl vairāk modernizēt un vienkāršot sociālā nodrošinājuma koordinācijas noteikumus. Tas cita starpā ietvers priekšlikumu risinājumiem, lai stiprinātu sadarbību un datu apmaiņu starp dalībvalstīm kontroles, aktivizācijas vai darbā iekārtošanas pasākumu jomā saistībā ar uzņēmēju dalībvalstu ziņošanas pienākumu. Tas varētu ietvert arī datu apmaiņu darba atsākšanas gadījumā vai citu ienākumu avotu vai citu pabalstu saņemšanas gadījumā. Kopumā tas būtu vērsts uz to, lai palielinātu atbildību un nodrošinātu, ka personas, kas eksportē savus pabalstus, pilnībā ievēro kontroles, aktivizācijas vai darbā iekārtošanas pasākumus uzņēmējā dalībvalstī tā, it kā tās saņemtu bezdarbnieka pabalstus no minētās dalībvalsts. Tas ne tikai palielinātu iespējamību, ka bezdarbnieks tiks integrēts darba tirgū, bet arī palielinātu dalībvalstu savstarpējo uzticēšanos koordinācijas sistēmai. Īstermiņā Komisija saskaņā ar pārskatīto tiesisko regulējumu jau sāks pētīt iespējamos uzlabojumus digitalizētā un standartizētā informācijas apmaiņā starp dalībvalstīm attiecībā uz to bezdarbnieku darbību kontroli un uzraudzību, kuri eksportē savus pabalstus. Šajā nolūkā Komisija ierosinās uzlabot datu apmaiņu starp iestādēm sociālā nodrošinājuma informācijas elektroniskās apmaiņas sistēmā (*EESSI*), izmantojot regulāru izmaiņu pārvaldības procesu. Komisija ierosinās, lai standartizētie datu lauki, kas apstiprina personas aktīvo darba meklēšanu un darba atsākšanu, pilnībā sāktu darboties līdz attiecīgo noteikumu piemērošanas dienai.